

35 466 Wijziging van de begrotingsstaat van het Ministerie van Financiën (IXB) voor het jaar 2020 (Derde incidentele suppletoire begroting inzake noodpakket banen en economie 2.0 en COVID-19 crisismaatregel SURE)

Nr. 14 Brief van de minister van Financiën

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 10 maart 2021

Op 19 mei jl. hebben de EU-lidstaten in de Raad van de Europese Unie het noodinstrument SURE goedgekeurd (*European instrument for temporary support to mitigate unemployment risks in an emergency*). SURE is een instrument voor tijdelijke steun om inkomensverlies van burgers als gevolg van de COVID-19-uitbraak op te vangen en de toename in werkloosheid en de gevolgen ervan te beperken, alsook sommige uitgaven ten behoeve van gezondheid te financieren. Over de ontstaansgeschiedenis van SURE, de inhoud van de verordening¹ en de budgettaire gevolgen bent u onder meer geïnformeerd middels mijn brief van 20 mei 2020.²

De Europese Commissie kan onder SURE namens de Europese Unie tot 31 december 2022 voor 100 miljard euro aan leningen aantrekken op de kapitaalmarkten of bij financiële instellingen om die vervolgens als leningen aan lidstaten te verstrekken. Terugbetaling wordt gegarandeerd door de marge onder het Eigenmiddelenplafond en de aanvullende bilaterale garantie die alle EU-lidstaten hebben afgegeven. De bilaterale garanties lopen tot 31 december 2053.

Volgens de SURE-verordening kunnen landen die sinds 1 februari 2020 te maken hebben met plots en sterk gestegen overheidsuitgaven als gevolg van nationale maatregelen die rechtstreeks verband houden met werktijdsverkortingsregelingen of soortgelijke maatregelen een lening onder SURE aanvragen om de sociaaleconomische gevolgen van de COVID-19 uitbraak op te vangen. Middelen die onder SURE worden toegekend moeten hoofdzakelijk worden gebruikt voor dergelijke maatregelen en, waar passend, ter ondersteuning van sommige zorgmaatregelen, met name gerelateerd aan de werkplek.³ De verordening vereist dat de Commissie na een aanvraag door een lidstaat voor SURE-middelen bovengenoemde stijging van de overheidsuitgaven verifieert.

Op 26 september jl. zijn voor 16 landen uitvoeringsbesluiten voor gebruik van SURE goedgekeurd door de Raad van de Europese Unie (de Raad). Via deze

¹ Verordening (EU) 2020/672 van de Raad van 19 mei 2020 betreffende de instelling van een Europees instrument voor tijdelijke steun om het risico op werkloosheid te beperken in een noodtoestand (SURE) als gevolg van de COVID-19-uitbraak.

² Kamerstuk 35 466, nr.3

³ Artikel 3 van de verordening

uitvoeringsbesluiten wordt de Europese Commissie gemandateerd namens de Unie een maximum bedrag aan een land uit lenen. Ik heb u hierover bericht middels mijn brief van 3 september jl.⁴ en met een nadere appreciatie in de beantwoording van Kamervragen.⁵ Daarna is ook een uitvoeringsbesluit voor leningen aan Hongarije goedgekeurd op 23 oktober en voor Ierland op 4 december. Hierover bent u op 15 oktober jl.⁶ en op 3 december jl.⁷ over geïnformeerd.

Onlangs heeft de Europese Commissie ook voor Estland een voorstel voor een uitvoeringsbesluit aan de Raad gedaan⁸. Estland kan in dat voorstel maximaal 230 miljoen euro lenen onder SURE. Estland mag hiermee onder andere tijdelijke loonsubsidies financieren voor het behoud van banen, voor het aannemen van tijdelijk personeel in ziekenhuizen en het betalen van overuren van ziekenhuismedewerkers. Ook mag Estland een toeslag financieren om het inkomen van ouders die thuis moesten blijven vanwege de zorg voor kinderen met speciale onderwijsbehoeften in stand te houden.

Net als bij de al goedgekeurde uitvoeringsbesluiten mag Estland tot maximaal 18 maanden na goedkeuring van het uitvoeringsbesluit leningen inroepen en kunnen deze een maximale gemiddelde looptijd hebben van 15 jaar. Op basis van het door de Raad goedgekeurde uitvoeringsbesluit zal de Europese Commissie daartoe een leenovereenkomst met Estland opstellen.

Het kabinet is van mening dat de maatregelen die Estland middels het uitvoeringsbesluit van de Raad kan financieren, recht doet aan de doelstellingen en de vereisten van SURE. Het kabinet is daarom voornemens in te stemmen met het voorliggende uitvoeringsbesluit. Na goedkeuring van het uitvoeringsbesluit voor Estland is in totaal 90,6 miljard euro aan SURE-middelen toegekend, van maximaal 100 miljard euro.

De minister van Financiën,
W.B. Hoekstra

⁴ Kamerstuk 35 466, nr.11

⁵ Vraag 26 in Kamerstuk 35 570 IX, nr. 30 en Kamerstuk 21 501-07, nr. 1720

⁶ Kamerstuk 35 466, nr.12

⁷ Kamerstuk 35 466, nr. 13.

⁸ EUR-Lex - 52021PC0104 - EN - EUR-Lex (europa.eu)